

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. III. Opinio tenuiter probabilis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

caſunt non recepturi monita prudentis, & boni Confelloris, quem Deus in hoc iudicio ſibi iudicem, & Doctorem conſtituit, ſed potiùs, ut, mutato ordine, velint ſupra magiſtrum ſe extollere, & contra Doctorem ſentire. Conetur itaque Confellarius ignorantiam à pœnitentibus tollere, eoſque ad veritatis notiſiam reducere, ubi per rationes fundatas viderit aliquam opinionem eſſe verè improbabilem, eſto illam plures ſequantur, ut optimè diſcurrit Campionus.

CAPUT III.

Prop. III. ab Innoc. XI. Sc.
Opinio tenuiter probabilis.

I. PROP. 3. Generatim, dum probabilitate ſive intrinſeca, ſive extrinſeca, quamvis tenui, modò à probabilitatis finibus non exeat, conſiſt, aliquid agimus, ſemper prudenter agimus.

Lib. 1. cap. 20. nu. 2. videri poteſt, quid ſit opinio probabilis, quid probabilitas ab intrinſeco, quidve ab extrinſeco, & nu. 3. quæ opinio ſit verè probabilis; & interim.

2. Queritur. Ex quibus poteſt quis moveri ad rationabiliter dubitandum de probabilitate opinionis?

Reſp. Ex pluribus, 1. cum Auctor opinionis non eſt omni exceptione major, timorata conſcientia, & in moralibus peritus; nam per Boetium probabile eſt, quod videtur, vel omnibus, vel pluribus, vel maxime noris, atque præſentibus. 2. Cùm Auctor opinionis rationes

graves, & firmas non aſſert, ſed levibus moveatur, à contrariis enervantur, & ipſa contraria non ſolvit. 3. Cùm unus, vel alter docet opinionem, quæ communiter ab aliis Doctores, ut improbabilis, & minus tuta in praxi reprobatur. 4. Cùm dubitatur, an ratio cui opinio nititur, ſit levis, an gravis, vel firma: in dubiis enim oportet non citò credere: nam, qui citò credit, levis eſt corde: idè debet alios conſulere, ut de veritate inſtruat, & interim ſequi, quod tutius eſt; ubi ergo hæc, vel ſimilia motiva inventa fuerint, dicendum erit opinionem eſſe tenuiter probabilem, & non poſſe prudenter eligi, adeò ut in praxi prudenter non operetur, qui eam ſequitur; cum prudenter non agat, qui vel ſe exponit periculo peccandi, vel ad operandum non magni ponderis, & momenti, ſed potiùs moveatur levibus rationibus, & operatur practice dubitans de oppoſito. Vid. Fagn. in 1. ad cap. ne innitatis, de conſ. nu. 449.

3. Sed dubitatur, an liceat in aliquo caſu operari, electa opinione tenuiter probabili?

Reſp. Filguzza apud Cardenas cap. 7. dixit à Pontifice non damnari proſitionem docentem, in aliquo caſu poſſe ſequi opinionem tenuiter probabilem, & dedit: ex quo damnatur proſitio aſſerens, generatim licere uti opinione tenuiter probabili, non verò aſſerens licere ſolum in aliquo caſu.

Verùm hoc non probo, nam ſemper, & in omni caſu verificabitur de operante ducto opinione tenuiter probabili, quod imprudenter operetur, & hic, & nunc, propter præponderantes rationes in opoſitum,

positum, & tenuitatem propriæ opinionis, dubitet de honestate suæ operationis, adeoque quod peccet; & idè accendum, numquam licere uti opinione tenuiter probabili.

4. Nota, Sacerdotem inuenientem moribundum, & dubitantem, an dolor ipse sit sufficiens ad valorem Sacramenti, dum non potest ad maiorem excitare, debere ipsum absoluerè, apponendo conditionem, *si es capax*: per quam vitatur irreuerentia Sacramenti: ex lege Charitatis succurritur salutis animæ, extremè indigenti, & ipsa necessitas operatur, ut non leuiter, sed prudenter operetur. Felix exam. 10. 1. nu. 78.

CAPUT IV,

Prop. IV. ab Innoc. XI. Sc.

Infidelis.

PROP. 4. *Ab infidelitate excusabitur infidelis non credens, autius opinione minus probabili.*

Author propositionis fuit Sancius in *selectis disput. 19. nu. 7.* scribens, quòd, sicut homo in aliis matris, & præceptis excusatur à peccato, si sequatur opinionem minus probabilem de non peccato: ut si supponatur esse probabile non licere piscari die festo, & minus probabile licere, qui operatur secunda opinione ductus, à peccato excusatur; ita in præcepto credendi veritates fidei Catholice, ait, excusabitur infidelis à peccato infidelitatis, ductus opinione minus probabili; sic Lutheranus minus probabiliter iudicans, quòd sua secta sit vera, & magis probabiliter, quòd vera sit Religio Ca-

tholica, excusatur per Sancium, si suam sectam, & infidelitatem non deponat. Verùm, quòd illatio sit falsa, constat manifestè. 1. Ex decreto Innoc. 2. Ex quo Hæreticus veram probabilitatem habere non possit de veritate suæ falsæ sectæ; etenim si attenderet, vel ponderaret motiva credibilitatis, propter quæ euidenter constat mysteria fidei Catholice esse à Deo revelata, juxta dicenda cap. 13; experiretur suam sectam esse certò falsam.

2. Hinc hæreticus prudenter dubitans de veritate suæ sectæ, tenetur suam infidelitatem deponere, procurando sibi certitudinem fidei Catholice, ad quam, sufficenti adhibita diligentia, infallibiliter perveniet, si sincero animo veritatem quærat, & cum viris in Catholica Doctrina peritis, conferat; adeò ut, si hanc diligentiam omittat, peccet: quemadmodum peccat, qui dubitat, an hodie, v. g. urgeat præceptum autentici Missam, si non adhibeat diligentiam pro comperienda veritate, vel Missam non audiat; sed infidelis habens opinionem probabilem de veritate suæ sectæ, & probabiliorem de veritate fidei Catholice, debet prudenter dubitare de suæ sectæ veritate, &, quòd in errore versetur; nam per iudicium magis probabile, magis verisimilis ei apparet Religio Catholica, quàm sua secta, ergo non potest absque peccato eam retinere, sed debet ipsam deserere, & Religionis Catholice fidem suscipere, vel argumenta examinare, propter quæ Mysteria fidei ita apparent ut imprudentissimus esset, qui non crederet. Quæ omnia in instructione penitentis ponderet Confessarius eum.